

(כל הזכויות שמורות)

ממשלת ישראל תרחיף סופית את תוכנית המים של ג'ונסטון, למרות הסיכון המדיני הכרוך בדבר. מכיוון שבביקורו השני יביא אתו ג'ונסטון הודעה על הסכם חלקי עם הערבים, לא תוכל ישראל להתחמק מהכרעה, כדי למנוע התחמקות משותפות לאחריות, ידון נוסח התשובה השלילית לא רק בממשלה, אלא גם במוסדות המדיניים המצומצמים של מפא"י.

ייתכן כי המרשל טיטו וג'והרלאן ניהרו ישתפו פעולה לתיווך בין ישראל למדינות ערב, אם יימצא פתרון זמני לפתרון הכעיות הבערות במזרח הרחוק. העתונות של מפלגת השלטון ההודית, מפלגת הווגונרס, כבר החלה להטיף במאמריה הראשיים להשכנת שלום במרחב.

אל תצפה להישגים מסחריים ניכרים של הממשלת הישראלית, השהוה עתה בסיון: התברר כי אין לישראל כל אפשרות לספק את הדברים הדרושים לסיון, שהינם בעיקר מכונות כבדות וחומרי-גלם תעשייתיים. את המוצרים המועטים, בהם מעוניינים הסינים, אין ישראל יכולה לשלוח להם, מאחר שהחוק החל על כל המדינות המקבלות סיון אמריקאי אוסר עליה לעשות זאת. על אף כל זאת יכרתו הישראלים והסינים הסכם מסחרי, אשר היקפו יהיה מצומצם ביותר.

ייתכן כי יציאתו של אדוף יוסף אבירר למוסקבה תשפר את יחסי ישראל-ברית-המועצות בשטחים מסויימים. משרד-החוץ הישראלי תולה בצאתו של השגריר החדש תקוות רבות, מאחר שבחוגים מסויימים שררה הדיעה כי החזרתו של אלישיב למוסקבה, לאחר חידוש היחסים בין שתי מדינות, היתה טעות פוליטית.

ייתכן כי גם תיק שר-האוצר יהפוך נושא למקח וממכר של מפא"י עם שאר מפלגות הקואליציה: הקמת הבנק הממלכתי, הרחבת סמכויות לשכת הייקוף הכלכלי, שליח משרד-ראש-הממשלה ומסירת בנייני המסים למוכר, הממשלה הירדני את ערכו של משרד-האוצר, נטלו ממנו את הסמכויות התכנוניות, הפנו אותו לגוף מבעד.

הדרישה לביטול משרד ראש-הממשלה תועדה מחדש, אם יעמוד שרש בראש הממשלה הבאה. שרת ידרוש להעביר חלק ממחלקות המשרד למשרדים אחרים, לרכז את המחלקות הנותרות במסגרת מכירות-הממשלה. אחת הסיבות לדרישה זו: שרת אינו פנוי להשתלט על בנייני משרד זה, אינו חפץ גם להשאירו בידי מנהלו הכללי.

עקומת זאת ינמה שרת לשפר את מנגנון משרד-החוץ, להופכו לגוף, שיהיה מסוגל לפעול ללא פיקוח בכל העניינים, שאינם מדיניים-עקרוניים. לעת שרת כדאי לעשות זאת אפילו על-ידי ריכוז הדיפלומטים הישראליים הטובים ביותר בירושלים — דבר שיהליש במידה רבה את נציגויות המדינה בחוץ-לארץ.

כי. גיי. לא יעשה כל נסיון רציני לשתף מפלגות פועלים בממשלה הבאה, אם יעמוד הוא בראש-הממשלה. אמנם בן-גוריון התכוון לעשות צעד הפגנתי גדול בשטח זה. אולם יעציו שיכנעו אותו כי הדבר עשוי לפגוע בכושר המיקוח שלו עם הציונים הכלליים.

תוכניותיו של אפרים גוזמן להקמת מפלגה עצמאית של המעמד הבינוני מתחילות לעבור לשלב מעשי. השלב הראשון: פניית גוזמן, באמצעות כמה אנשי-עסקים ידועים, אל הציבור הרחב, בדרישה שיביע את דעתו אם כדאי להקים את הגוף החדש. אם יענו כמה אלפי איש לחיוב, יגש גוזמן להקמת רשימה חדשה לכנסת.

עוד לא אבדה התקווה להסכם בין מפלגתי על הגינות מלחמת הבחירות. כמה מאנשי מפא"י החוששים כי מערכה פרועה תגרסם נזק רב למדינה, יזמו דיון בחזר-חזרים בין האחראים בפועל לניהול מערכת הבחירות מטעם מפלגתם והצ"כ בכיוון זה. רוב העסקנים אינם מאמינים כי הדבר יוכל לצאת לפועל בתנאים הנוכחיים.

הפרוגרסיבים ינהלו מאבק נואש להשגת דפולטיזציה של הבחירות לרשויות המקומיות: מנהיגי המפלגה תובעים הפרדה מוחלטת של הבחירות לרשויות המקומיות והבחירות לכנסת, כדי למנוע את שיטטו של בעיות מקומיות בוערות.

המתן למוזוג נוסף של שירותי-התחבורה: קרוב לוודאי שאגד ודן יתאחדו תוך השנה הקרובה, כדי להגביר את עמדתם בכל משאומתן עתיד על מחירים, יבוא אוטובוסים וחלקי-חילוף. סיבה לא פחות חשובה לאיחוד: ייעיל התחבורה העירונית והבינעירונית על ידי הכוונה יעילה של 1500 האוטובוסים, הנמצאים בידי אגד ודן.

כוח הצ"כ יתחזק ממקור לא צפוי: נהגי אגד, דן והמקשר, בעבר אנשי מפא"י מושבעים, מתמרמרים לאחרונה על עמדתה הקשוחה של הממשלה כלפי הקואופרטיבים, עלולים לתת את קולותיהם לצ"כ. ביתניים כבר פתח תא חברי ואוהדי הצ"כ בפעילות מוגברת בקרב נהגי אגד ודן.

ייתכן כי העדלאידע התליאביבית תיערך שלא לפי התוכנית המקורית: עד כה לא הצליחו מורגני העדלאידע להשיג את הכספים הדרושים, מאחר שרק חברות מסחריות מוקטנות שילמו סכומי כסף תמורת השתתפות במטע ההישגים. אפשר שהמפעל יקבל דחיפה גדולה, אם יראו הגופים הכלכליים הפרטיים בעדלאידע הפגנה של הישגי היוזמה הפרטית, מאחר שהמפעלים ההסתדרותיים נמנעים מכל השתתפות בה.

מחזה חרש של יגאל מוסנזון יועדה בקרוב על כמת אחד התיאטרונים. המחזה, אלוריאדו, יתבסס כנראה גם הוא על החומר שאסף מוסנזון בתקופת שירותו במסגרה, יעטוף בנוער העזוב הנוטה לחיי-פשע.

הצגות של רבין ספרותי יערכו בביתו התל-אביבי החדש של הקאמרי. אם תצליח הנהלת התיאטרון לגייס את הסכומים לכך. ההצגות שיערכו לפי דוגמת מועדונים תיאטרוניים מסויימים בפאריס, יתחילו בחצות, לאחר סיום ההצגות הרגילות, יהיו מיועדות למנויים בלבד.

העם

נס מן האדמה

משך השבוע התרגלה המדינה אטיאט לשתיה הידועות המרעישות של סוף השבוע שעבר: הידיעה כי בולגוניה, זוקוב ושות' תפסו את מקומו של ראש ממשלת ברית-המועצות, יורש-העצר המיועד של יוסף סטאלין, גאורג'י מאלנקוב (ראה רפורטגיה), והידיעה שנתגלה נפט בוכרודיעקב.

היתה זאת הידיעה השניה שקסמה במיני-חד. הנושמה הלאומית מחבבת יותר מכל את החלום של מציאת נפט בארץ. למדינה שהתרגלה לחיות על נסים, יותר מאשר על עמל כפיה, זהו חלום טבעי. הסעד האמריקאי, השילומים הגרמניים — כל אלה יגיעו בידי מן הימים לידי סוף. גם צנח המגבית המאיי-חדת עלולה לשקר.

מה יותר נעים מאשר לחשוב כי בבוא היום המר והנמהר חזכה המדינה למקור הכי נסה חדש, שגם הוא אינו מצריך כל עבודה או הידוק-התגורה, אוצרות קדומים של זהב שחור בחיק אדמתה?

פירוש הדבר כ... זהו ההסבר ל'תופעה המוזרה של השבוע שעבר, כשכל עתוני המדינה התנפלו בתרועת-נצחון על ידיעה בלתי-בדוקה, מסרו אותה ללא כל

מורגאנה של נס מן השמים — או מן האדמה. עד אשר ילמדו אזרחי ישראל כי אין מנוס ממלחמת-הקיום של המדינה, כי שום נבוכד או ניסים לא יוכלו לבוא במקומם של עבודת קשה, מאמץ בלתי-רגיל ורוח חלוצית מגישימה, היתה המדינה דומה לאדם גברוטי, הזקוק להבראה נפשית יותר מאשר לאוצרות נפט.

ראש-הממשלה

תגובה תיכית

הירדנים היו בטוחים בעצמם. הם היו משוכנעים כי החקפת-הדמים האחרונה ליד בית-גוברין תישאר ללא תגובה. השבוע דומה היה כי הם השלו את עצמם: עתונאי חוץ ופנים קיבלו הודעות דחופות: "היום (יום א') בשעה שש בערב, יפגש ראש-הממשלה עם העתונאים בלשכת-העתונות, ירושלים, יכריז הכרזה רבת-חשיבות." לשאלות הרבות שהומטרו מכל מערכות-העתונות השיב ה'דובר הממשלתי': "העניין סודי ביותר, ועד לאחר ההכרזה לא אומר דבר בנידון."

ככל שקרבו שעות הערב, כן הלכה המדיחות וגברה. היא הגיעה לשיאה, שעה שהי' פיע שרת בפני העתונאים, הכריז בחיובו ה'מפורסם': "איש-בשורה אנוכי היום!" ראש הממשלה השתק לרגע קל, כדי להגביר את

איש-בשורה שרת סוף סוף, תגובה

הרושם, אחר פוצץ את הבשורה: ארבע הע' מגילות הנותרות מבין שבע המגילות הע' תיקות, שנתגלו בשנת 1947 במדבר-יהודה, נמצאות בידינו."

שלוש זאב, ארבע זבן. המגילות נת' גלו על-ידי בדווים, ופרופסור אליעזר סוקניק הצליח להכוש שלוש מהן ערב פרוץ מל' חמת-העצמאות. המגילות הנותרות התגל' גלו דרך ירדן לארצות-הברית, נרכשו על-ידי ישראל, באמצעות בנו של סוקניק, יגאל ירין.

המגילות שנוכחו הן:

- ספר שלם של ישעיהו.
- פטר חבקוק — דרוש על ספר חבקוק.
- ספר חוקה של כת דתית מתקופת בית שני (הספר ידוע בשם דר' היחזי).
- המגילה אשר טרם פוענחה.

לאחר הסבר מדוקדק על כל מגילה ומגילה, הכריז ראש-הממשלה כי כל שבע המגילות יימצאו בחסותה של קרן מיוחדת, אשר אוש' רה באותו בוקר: קרן היכל-הספר.

הרושם היה עז. הנאספים הבינו את חשי-בותה של רכישת-המגילות בשטח המחקר ההנכחי. הם התרשמו גם מן העובדה המאל' פת שראש-הממשלה הקדיש את שעות הפנאי המועטות שלו לפעילות תרבותית כה נעלה. אולם יותר מכל עשתה רושם העובדה ש' פעולות הירדנים לא נשארו בלי תגובה.

מדיניות

עבודת נמלים

השבוע ניהלו פקידים בכירים של משרד-החוץ הישראלי דיונים ממושכים בדלתיים סגו' רות. הדלתיים היו סגורות יותר מתוך בר'

הסתגיגות.

אמנם, חברת הנפט פונטיאק ידעה היטב כיצד לארגן את ההתלהבות. היא מסרה הו' דעה לעתונים כי "ידיעה חשובה ביותר" עז' מדת להימסר באותו יום בשעה ארבע אחרר הצהריים, במלון זן התל-אביבי המפואר. עתוני-הערב, שחששו פן ידיעה כה חשוב' בה תאבד להם ותיכנס לעתוני-הבוקר של יום המחרת, לא התאפקו, כבר מסרו לפני המסי' בה כי לפי השמועה נמצא נפט.

כך היה נדמה גם לעתונאים שבאו ו-התיישבו על כורסאות דן. איש מהם לא חקר את נותני הידיעה. איש גם לא קרא, כנראה, בעיון את ההודעה בכתב שנומסרה לו. כל אחד רץ למערכה, הפיץ את הבשורה המרר' ממת לבבות.

אולם ההודעה לא אמרה כלום. "הקידוח של באר כרמל 1... הוכיח לחלוטין כי יש' ראל היא ארץ בעלת אופי מכיל-נפט. פירוש הדבר כי אדמת הארץ הכלילה נפט."

או כן או לא. היה זה ניסוח זהיר מאד, וגם מטעה מאד. למעשה אמר את ההיפך ממה שנראה למראית-עין, היינו שלא נמצא נפט בקידוח כרמל 1, או בכל קידוח אחר. יודעי-דבר סיפרו כי כל המחזה בוים כדי להרים בשוק את המוראל המסחרי של חברת-הקידוח וחברת-הזיקוף, אחרי שאמנם לא הוכתר הקידוח ליד זכרון-יעקוב בהצלחה. קידוח שני יכול להצליח — או כן או לא.

היה זה תמרון מוכן מצד החברה. פחית מובנת היתה הנכוונת ההמונית, גם בקרב המשכילים. לעוט על ידיעה חסרת-בסיס כזאת וכמעט להפכה עילה לחג לאומי. היא הוכיחה מחדש מה עמוקה בלב העם הנטיה לברות מן המציאות המדיברית, להיתלות בפסא'